

Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo
16/78285-2

Dato: 31.08.2016

Hørings svar – Veileder for graving i kommunale veger med hjemmel i forskrift om saksbehandling og ansvar ved legging og flytting av ledninger over, under og langs offentlig veg (FOR-2013-10-08-1212)

Vi viser til brev datert 24. mai 2016, der vi blir invitert til å gi vår høringsuttalelse.

Norsk Kommunalteknisk Forening representerer 93 % av norske kommuner. Våre medlemmer forvalter over 36 av totalt 39 tusen kilometer norsk kommunal veg, og det bes om at våre medlemmer lyttes til i den videre prosessen. Videre følger våre innspill til høringen.

Veilederen er altfor tynn mht tekniske krav. Dette vil skape mye usikkerhet og ulik behandling. Så lenge den "lille" tekniske håndboka som man ønsker seg ikke er en del av prosjektet og det knytter seg betydelig usikkerhet om den er oppnåelig, må veilederen i seg selv være mer utfyllende.

Side 3 under innledning

- Hele veiledere bygger på §32 i Vegloven. §32 i vegloven omhandler kun hva som er søknadspliktige tiltak. Den fysiske delen som omhandler selve gravingen §57 i vegloven er ikke omtalt i denne veilederen
- §57 må inn i veilederen, da denne også tar for seg gravingen-istandsetting etter graving
- Forskriften bør gjennomgås fordi den har åpenbare svakheter (ref. SVV som nå arbeider for å endre denne). Forskriften må først omarbeides og vedtas, før videre arbeid med veileder gjenopptas. NKF mener det er behov for et hjemmelsgrunnlag for kostnadsdekning i forskriften slik at vegeier med hjemmel i Vegloven kan få dekket sine kostnader.

Side 4 under definisjoner

- Mangler Entreprenør: De som skal gjøre selve arbeidet med tilrettelegging for ledningseier

Side 6 under punkt 4,1

- Her må det føyes til at der det er luftspenn skal eier av stolpe kontaktes for en avtale om fellesføring av lavspenningsanlegg og svakstrøms anlegg på samme masterekke eid av .....

Side 7 under punkt 5,1

- Vegloven §1 forteller bare om hva som er en offentlig veg.
- Her mangler §57 i vegloven
- Når ein skal handsame gravesøknadar er det viktig å ha en helhetlig og samfunnsmessig vurdering av både vegeier, leidnigseier og samfunnet sine interesser. Vegeigar har mulig hatt for

særegne interesser med tanke på å ta vare på kvaliteten på vegen. Det bør vere ein balanse mellom følgjekostnader for å ha ledningar i veg og nytten av å ha gode framføringsvegar for infrastruktur (fiber til folket).

- Leidningseigar må kunne dokumentere kva slags tjukkeleik (kg/m²) det er på det ferdige asfaltdekket som er lagt og kva slags komprimering grøfta og asfalten har fått. Vi kjenner til at mange leidningseigarane ber om kvadratmeter pris i sine tilbodsinnbydingar. Dette vert ofte utnytta av entreprenørar; med det resultat at asfaltdekket vert altfor tynt i grøfta.

Side 7 punkt 5,4

- Ledningseiere skal sende inn til ansvarlige vegmyndigheter oppdatere kontaktopplysninger innen januar hvert år for flyt av viktig informasjon.

Side 8 punkt 5,5

- Dette vil som oftest komme under rekkefølgekrav til utbygger av regulerte felt.

Side 9 punkt 6,1 Krav til utførende

- Tredje avsnitt: Her må føyes til at ledningseiere er også ansvarlig for grøften i hele garantiperioden.

Side 10 punkt 6,3,3 Avslutning av arbeidet.

- Vegmyndighet kan ved enkelte tilfeller ut ifra alvorlighets grad kreve utbedring utført med umiddelbar virkning.

Side 10 punkt 6,5 - garantitid

- Det er mange ledningseiere som har forfektet at kommunene kan reklamere på skader som måtte oppstå i vegen som følge av gravearbeid og at det er styrt av garantiperioden. Erfaringer viser at det er kun kommunene som taper på dårlig utført arbeid. Mange kommuner har verken kompetanse, ressurser eller juridisk hjelp for å følge opp senskader, og da faller kostnadene til slutt på kommunens driftsbudsjett. Nei, vær sikker på alltid at oppbyggingen av vegen ikke medfører skader i ettertid.

- Veileder har for lite fokus på langtidsskadar etter graving i veg. Vår erfaring er at følgeskadane kjem lenge etter at garantitida er løpt ut; skadar som setningar, utette skøytear og krakelering rundt desse skjer ofte etter 5-10 år.
  - Garantitiden bør økes til 5 år.
  - Det må settes målbare kriterier på hva som er god nok kvalitet over tid, som for eksempel det som krevjast i «Retningsliner for graving i offentlige veg- og gategrunn» NKF nettverksgruppe Veg og trafikk Hordaland. (se tabell)
- Punkt 6,5 motstridig med punkt 6,1 ???

Side 11 punkt 7,1,1

- Mellomlagring av masser på anleggsområdet skal kun utføres i samråd med ansvarlig vegmyndighet

Side 12 Punkt 7,2,1 Generelt

- Kummer kan etableres i overbygningen, men ikke i kjørebanelen.
- Forsterkningslaget
- Dimensjonen på overbygningen er det vegeier som dimensjonerer.

Side 13 Punkt 7,3

- Dersom ledningseier og kommunene,..... her må man kutte ut kommunene og skrive vegeier
Dersom bruk av Microtranching, må det freses en fortanning over sporet på minimum 30cm i en dybde av halve asfalt tykkelsen av eksisterende asfaltdekke. Sporet må klebes og asfalteres. Fra hovedsporet må man grave tradisjonelle grøfter ut til side areal pga nok overdekning til ledningen. Ved ordinært vegvedlikehold som for eksempel grøfte rensk må ikke ledningen ligge grunnere enn kravene til normal overdekning på en lednings trasse.

Side 16 Punkt 7,7,2

- Dersom grøften legges på utsiden..... Her må vi få inn: Grøfte/sidearealet er ment som ett fordrøyningsområde for overvann fra veg. Skal det graves i dette arealet må ansvarlig vegmyndighet ta stilling dybde på grøft, om fyllings masse, dreneringsbehov for denne vegen.
- Dersom tilstøtende asfaltdekke er så dårlig.....Som tileggssettning her må vi også skrive følgende: I slike tilfeller hvor asfalten er så dårlig at kvaliteten blir forverret pga gravingen kan vegmyndighet sette krav om utbedring i ett større areal for at ikke overgangen mellom ny og gammel asfalt skal påføres ytterligere skader som skyldes gravingen.

Side 17 Punkt 7,7,7 tredje avsnitt

- Skal disse være av samme type og Kvalitet. Her må det skrives Samme type og minst like god kvalitet som de som blir erstattet.

2.6.1 Krav til jamnad

Ved nyasfaltering skal vegdekket ha en jamnad som er i samsvar med retningslinene i Håndbok 018 – Vegbygging, Statens vegvesen, målt med 3 meter lang rettholt. Krav til jamnad gjeld også for skøytear.

Krav til jamnad ved nyasfaltering av grøft	Hovud- og samleveggar (H, S)	Andre veggar (A, G/s)
	Enkeltverdi	Enkeltverdi
Jamnad tverrprofil maks, millimeter	6	8
Jamnad lengdeprofil maks med mer	4	6

Krav til jamnad på grøft etter 3 år	Hovud- og samleveggar (H, S)	Andre veggar (A, G/s)
	Enkeltverdi	Enkeltverdi
Jamnad tverrprofil maks millimeter	10	15
Jamnad lengdeprofil maks millimeter	6	10

Side 17 Punkt 7,7,9 Krav til kummer.

- Første setning: Kummer skal ikke plasseres i vegbanen. Dette for at de ikke skal være til hinder eller fare for trafikantene eller vanskeliggjøre drift og vedlikehold.
- Plassering av kummer må avtales særskilt med ansvarlig vegmyndighet som vil vurdere plasseringen ihht HMS og ikke minst trafikksikkerheten til alle som ferdes på vegnettet.

Side 19 Søknad

- Søknadskjema er mangelfullt og fritar entreprenør ethvert ansvar ovenfor vegmyndigheten. Slik søknaden foreligger fritar ledningseier en entreprenør ethvert ansvar over for vegmyndigheten.
- Ett års gyldighet på ett graveløyve er for lenge. Som vegmyndighet kan vi ikke gi graveløyve for mer enn ett par måneder om gangen.
- Rett til fremtidig vedlikehold og utbedring av ledningsanlegget vil føre til at vegmyndigheten mister litt kontroll over vegareal som de er satt til å forvalte. Kommunene må ha en viss kontroll over arbeid som skal utføres i kommunal veg for å sikre de som ferdes i og langs vegen, samtidig som de ivaretar kommunens vegkapital. Vi mener derfor at det for slikt arbeid må sendes inn ny gravesøknad.

Side 21 – Eksempel vegoverbygning ulike vegtyper

- En sentralt teknisk spesifisering vi har nevnt tidligere er tabellen som er plassert i vedlegget. Det er vegoverbygning ulike vegtyper. Denne er meget sentral og må ligge i hoveddokumentet og være premissgivende.

Dekning av kostnader

Dekning av vegeiers kostnader. Saksbehandling/kontroll/koordinering/webløsninger samt verdiforringelse av vegen. Dette bør det stå klare formuleringer rundt.

Avhengig av hvor urban kommunen er, kreves det relativt mye ressursar internt for å følge opp gravearbeidene; håndtering av gravesøknader, oppfølging av selve gravingen og etterkontroll/garantikontroll. Dette bør kommunane kunne dekke gjennom:

- Administrativt gebyr for behandling av selve gravesøknaden – pr søknad basert på gjennomsnittleg saksbehandlingstid. (reelle kostnader)
- Gravegebyr basert å meterpris for oppfølging av gravingen og arbeid i forbindelse med etterkontroll.
- Bankgaranti og/eller forringelsesgebyr for å ha en sikkerhet viss det kommer langtidsskader etter gravinga.

Vi mener det er gjort altfor lite for å dokumentere hvordan legging av kabler i forsterkningslaget vil påvirke vegens kvaliteter. Vi er også svær skeptisk til hvilket merarbeid, kostnader, forsinkelser etc det vil bli for vegeier hver gang vegen skal oppgraderes/utbedres ved at vegeier finner kabler/ledninger høyt oppe i vegkonstruksjonen som må flyttes på/endres på. Vet at dette kan skape mye støy. Det er ikke bare å vise til tidligere juridiske dommer, når ledningsaktørene i ytterste fall ikke vil betale/prøve det juridisk for å oppnå økonomiske fordeler.

Andre momenter:

1. Implementering av veilederen. Hvordan skal dette skje rundt omkring i kommune Norge. Er den frivillig, gjelde for både by og landkommuner etc ?
2. Forholdet mellom: Vegmyndighet – Ledningseier – Entreprenør. Inkludert hvem sanksjoner kan rettes i mot, type sanksjoner og konsekvenser.
3. Innmåling x, y og z. Klarere krav til dokumentasjon, når det må innsendes, hvilken form og eventuelle sanksjoner.
4. Kompetansekrav til entreprenør. Dette sett opp mot nye krav som er på trappene. Hvordan kan kommunene sikre seg at det er kvalifiserte aktører som arbeider ?

Vi ser fram til å følge dette arbeidet videre og bidrar gjerne med supplerende informasjon dersom det er ønskelig.

Med vennlig hilsen

På vegne av våre 393 medlemskommuner og styret i NKF veg og trafikk

Andreas Birkeland
Rådgiver
NKF veg og trafikk